

Aminți din viața mea de învățător

După terminarea școlii normale am fost numit învățător în satul A.... Scula era bisericășeasă. Popa conducerător ei. Si, după lege, el trebuia să poarte de grija, adică să cumperi lenjerie, săduse cărti și altele. Dar el, fiindca și plăcea foarte mult gustul vinului, de școală niciodată nu și aducea aminte. Adeseori mă rugam de el ca să-mi vină în ajutor, dar el să ţinu: „Copiii nu-s ai mei și nu-nici o nevoie să-i scot popi”. Îmi era mai mare jalea, anuzind aceste cuvinte nepotrivite ale preotului. Ce era de făcut? De răbdat, nu mai erachip...

In ziua de patruzece (14) Noembrie 1907 îmi gătesc avearea, îl cîșnem pe moșul Ionel, vecinul meu, care avea doi cai, ca niște smei, și-i zice: „Moș Ionele, hai cu mine la oraș după cărti.” El se învoi. Eu de bucurie cam găsitscă trăsură, incuviu repede usa școlii, duc cheile popii, îmi iau dela el râmas bun și împreună cu moșul Ionel, plecăm. Dar în plecare, cum gândiam moșul Ionel la oraș, ei la gară. Pe drum moșul Ionel a spus că n-am să mă mai întoarcă îndărât în satul lor. Si aşa a fost. După ce am sosit la Chișinău am scris o cerere, în care rugam Sfântul Scolar să mă mută la altă școală, lăudă în școală de mai sus pomenită pierdeană de frig. Sfântul Scolar mi-a învățat ceteror și n-a mutat la școală unde suntem și azi. Sătul în care se află școala mea, e pe malul Prutului.

Nu e mare, dar foarte frumos. În jurul lui e o pădure mare și frumoasă. Apoi din Prut și foarte bună de băut mai ales iarna. De cănd sunt aici de multe ori n-am găsit: oare nu putea fi mutată grăbită de aici, și de ce nu-mi putea eu duce peste Prut ca să-mi fac cunoștință. Si iată că odată, mi s-a înălțat gândul. Mergeam pe malul Prutului, văd un om de dincolo și-l întreb: „Ce mai este pe la dumneavoastră, dle, și ce se mai andee?” El mi-a răspuns: „E foarte bine și multe să aud, dar nu pot să te spun, pentru că dumneavoastră este Rus și nu trebuie să stii multe de la noi.” Eu atunci m-am scărit și i-am spus că nu-s Rus, sunt Român-Basarabeanc. L-am spus chiar și pronumele meu. El m'a crezut și a zis: „Alta dată avem să vorbim încă deoseptă.”

Peste vreo două zile numai că vidi la mine în școală cu o gazetă care se chiamă „Albina”.

Căte lucru frumoase nu erau scrise în ea! Domnul căruia era încaușat, cîteva foarte bine, și cuvintele cari erau mai grele nu le explică. Eu l-așcoltam cu mare placere. După ce-a terminat de citit am stat la masă și în timpul acela cam zis:

„Foarte rău în par, că nu pot cîști și în românește!” El atunci a început să-mă managăca care ar să-mă învețe și pe mine a cîști românește. Si întrădevăr și-a tîntuit cuvintele. Mi-a adus un Abecedar și o „Antologie”. Mi-a urată literele, și eu am început să citesc. După ce am învățat a cîști bînă, cîteam de multe ori și copiilor în clasă.

Copiii ascultau cu mare placere, și multe din poezii le-au învățat tocmai așa cum eram serise în cărti. Macar că ei nu aveau cărti de fel. Așa bunașa au învățat: „Ultima dorință, Poacătă betițivul, Vulpea și bursușul și altele”.

Domnul cu care facusem cunoștință și prietenie în anul 1907, este învățător în comună S-mi, judecător Husei. Prenumele lui e Dăscălescu. De multe ori îmi spunea el, că și noi Români-Basarabean lucărând avem să învățăm carte românească. Eu, cu mare bucurie așteptam împlinirea cîntelor d-lui D-co. Cuvintele îi său împliniri, noi Români, ne-am unit și de acum, la mulța!

George Mătu
Invinător

Presa maghiară și federalizarea Austro-Ungariei

Az Est., No. 191.
Premierul austriac Huszarék

e vorba să prefăra monarhia într-o federație de state naționale. În planul acesta se zice că intră și Ungaria. Nu suntem ce se întâmplă în Austria,

Prea puțin ne interesează, că Austria se mijloacează să salveze cauță, că cu cel de droit își leagă corpul

ca părțile aproape desmembrate, dinastia căhă într-o bună zi să nu le impăstreze pe vecie. Pentru poporul maghiar e indiferent,

ce sfaturi va da statului vecin, că să-si poată prelungi viață.

Combatcă planul prim-ministrului, care se extinde și asupra Ungariei, și apoi continuă: Noi n-am putut răsboiu patrii ani de zile, ca la urmă să ne împărtășim tara, ci ea să păstrăm în întregime moștenirea strămoșilor noștri. Organizația statului maghiar e slăbită, nimănii nu poate schimba; e o genială operă, care o mie de ani a înfruntat toate vîjeliiile...

Da recunoștem și noi că nici o putere luminoasă nu se va putea atinge de

Canaanul poporului ales, absolut necesar în mijlocul Europei, pentru civilizația viitoare a omenimiei.

Să îspravă procesul intentat contra avocatului Viș din Brașov, care nu s-a refugiat în interiorul Ungariei cu prilejul naivării trupelor române în Ardeal, și după retragerea Românilor, când autoritățile ungurești au început terorismul contra „trădătorilor”.

Bătrânu avocat mai e acuzat, că a potrecut, să întrețină cu ofiterii, în fața căror vorbia de rău Austro-Ungaria și Germania. După lungi desbateri a fost achitat.

Printul Radivil, dela marele cartier gornan, va merge la Berlin, după aceea va vizita și capitalele monarhiei „eliberoare” Viena și Budapesta.

În Boemia se întrebuintea banii scoși de voluntari ceho-slovaci din Rusia. Pe o parte a monedei și desemnat chipul „Hradisn”-ei Praga cea veche, capitala Boemiei neastănră, iar pe de margini inscripții în limba cehă și franceză.

Dela orfelinatul basarabean

Directiunea orfelinatului basarabean în grija sa pentru buna creștere a copiilor din acest așezământ, a facut apel la d-soara Sanda Ulubeanu, distinsa confereanță religioasă, spre a tineea lecțiuni de religie și morală pentru acești orfani. Iată frumoasa adresă a direcției:

Stimătă Domnisoară,

Auzind că D-voastră a-ți dat mai multe conferințe și a-ți îndeplinit greaia slabă de misiună. Directiunea orfelinatului basarabean având în îngrăjirea sa copii orfani din război, cari trebuie să fie pregătiți sufletește în mod serios, să roagă ca în timpul disponibil să ne veniți în ajutor finanță lecții de religie cu copii orfelinatului.

Iecuile sărăcăuță de la Chișinău — In anumite cercuri juridice de aici se discută dorința de-a avea în Chișinău o curte de Casatie.

Incetărienea Macedonenilor. — De-

putatul Gr. Traian-Iași a cerut în ședința de Marti a parlamentului ca macedonienii aflați în țară să fie închetați.

Sporul de salarii. — D. ministru S.

Mihedinti a fixat sporul de salarii

în modul următor: 50 la sută pentru invățători, 30 la sută pentru profesorii secundari și 10 la sută pentru profesorii universitari.

Reorganizarea postei. — Generalul Anastasie se află în București cu în urma lăvoilelor cu serviciile germane să ia în primire poșta, telegraful și telefonul. În localul principal al postelor se va întocmi un organ de comunicatie, prevăzut în tratatul de pace. Organizarea se va modifica introducându-se ramuri nouă de activitate, d. e. cecul poștal. Indată ce se va aduna stocul necesar de mărci, mărcile afișatoare astăzi în curs se vor scoate din teritoriul ocupat. Se-dial direcției generale va fi în București. În Iași rămâne un inspector.

Tarul la Cauă. — La 29 August

Tarul Bulgariei a vizitat în Cauă pe împăratul german. Convorbirea între monarhi a tîntuit mai multe ore. S-a accentuat voința de a mențineva alianța și ducerea ei la bun sfârșit.

Nou director al teatrelor. — Afăm,

că d. S. Mihedinti ministru instruc-

țiunii a propus d-lui Rădulescu-Motru

profesor universitar postul de direc-

tor general al Teatrelor, în acest caz

d. Gusti ar rămâne sub-director cu

partea artistică.

Căji soldați luptă pe frontul apu-

san? — Germanii susțin că între Ar-

ras și Avre Englezii ar fi pus în luptă până acum 28 divizii, iar Franții

între Avre și Aisne 40 de divizii.

Suma totală a acestor trupe ar fi de

un milion și jumătate.

La Petersburg acum. — Guvernul

maximalist se va întoarce iar la Pe-

tersburg.

Pentru cele din urmă rezerve. —

Foaia socialistă germană „Vorwärts”

scoate acum că pierderile de teren

nău nici-o însemnatate de vreme ce

luptele se dau «pentru cele din urmă

rezerve».

Frontul răsăritean. — Pe Usuri Ja-

ponezii au făcut legătură cu Ceho-

Slovaci și continuă înaintarea incoro-

nătă de succes.

Foamele. — Comitetul de aprovizio-

nare anunță că în Iaroslav situația e

catastrofă, căci nu mai sunt rezerva-

re de alimente, decât pentru două

zile. Izvoare nouă nu sunt, de aceea

fabricile și au incetat înțincă.

Din Babaev se vestesc asemenea

că s-a împărțit ultima ratie de pâine.

Alte alimente nu mai există.

In II rcov a izbucnit epidemia de

holera. În zilele din urmă s-au im-

bolnăvit 127 de oameni.

Pentru Litvanieni. — Guvernul A-

ustriac a hotărât să deschidă în Vie-

nă o universitate lituaniană, din care

anumite facultăți lipsesc.

Scola nu are internat.

Directorul Scoalei
G. Grigoriu
Str. Mitropoliei, 5, Iași

MAREȘALUL FOCH și eliberarea Franței de armatele nemțești

O declarație senzatională

Ziarul „Echo de Paris” publică o convorbire importantă ce-a avut-o un redactor cu Mareșalul Foch, comandantul suprem al armatele aliate de pe frontul apusean, relativ la mersul războiului și perspectivele lui din viitor. Între altele viteazul comandant a ținut să dea asigurarea, că situația trupelor aliate este așa de puternică, încât în termen de 6 luni el va curăța pământul Franței de armatele nemțești.

INFORMAȚIUNI

Numirile din învățământul Basarabiei. — Afăm că în urma proiectului elaborat de d. St. Ciobanu, directorul învățământului s-au făcut de către ministerul central, numirile corporative.

Vilor candidat la postul de președinte al Americii, după zilele germane, ar fi senatorul american Lodge, cunoscut prin agitația sa pentru război. Este susținut de partidul republican.

Zahăr Ucrainian. — După știri din Odessa, Puterile Centrale perfracteaște pentru cumpărarea de alte 2 jumătate de milioane puduri zahăr din Ucraina, a numă 40% pentru Bulgaria, 9 jumătate pentru Turcia, restul se imparte, 60% pentru Austro-Ungaria.

Incerările de pacificare. — În urma stăruințelor din partea Germaniei, ministrul președinte spaniol Maura, socotit ca un vechi prieten al Germaniei ar fi să prezinte regelui un proiect împărtășitor în conflictul germano-spaniol.

Tulburări. — În Briansk au fost dezarmate anarhiști care faceau agitație împotriva păcii cu Germania și îndemnau poporul la răscoală în contra sovietului.

Somourile cu Valona. — Se resimt surorile cu privire la evacuarea Valonei de populația civilă din cauza situației militare defavorabile a Italiilor. Adevarul e că măsurile s-au luat în vederea unei mari acțiuni militare pe care o pregătesc aliații în Balcani.

Cări scolare pentru teritoriul ocupat. — Ministerul instrucțiunii publice a făcut intervenție pe lângă comandatura germană să admite trimiterea a celor 5 site mii exemplare de învățătoare scolare necesare pentru deschiderea școlilor din toată țara.

Schimbul de prizonieri între America și Germania. — Din Haga se telegraftă: Ambasadorul American de aici a plecat la Berna pentru a lăua parte la conferințele pentru schimbul de prizonieri.

Prizonierii noștri din Germania. — Într-prizonierii noștri din Germania, nu s-au intors de către de 3000. Celilalte 40000 sunt reținuți în Germania să lucreze pentru alii însă pe plată noastră fiindcă în baza tratatului de pace să plătească 4 lei la zi.

Afără de aceasta am mai dat Germaniei din Basarabia 13.000 vagoane de cereale.

Catastrofa della Odesa

Sâmbătă la ora 4 p. m. o puternică detinutură a zguduit orașul. Depozitele de muniții ucrainene, care se aflau în grădina Dincov din mahalana Datmitchi au explodat distrugând tot cartierul acela și spargând găeșurile aproape din tot orașul.

Numărul victimelor nu a fost stabilit, dar se crede că e mare.

S-au distrus peste un milion de obuze. Depozitele românești au fost mutate cu puțin înainte în altă parte a orașului, așa că au rămas neatinsse. Comandamentul anchetează pentru a stabili toate pierderile.

<p